

**Az Év
Fája Romániában**

2010

Szerkesztés és fordítás: Daczó Katalin
Nyomdai előkészítés: Forró Botond
Fotók: A versenyben résztvevő személyek és szervezetek
Nyomdai munkálatok: Tipographic Nyomda

© Polgár-Társ Alapítvány, 2010

Tartalom

5.	A program rövid leírása
7.	Minek köszönhető a csíkszentléleki hárs sikere?
10.	A szervező
11.	A tanácsfa
15.	Eminescu hársfája
19.	Az emlékező platán
23.	Az iskola tölgyfája
27.	Az énlaki zádogfa
31.	A szászrégeni egyfa
35.	Az 500 éves fenyő
39.	A király tölgyfája
43.	Sticea körtefája
47.	A néma tanú
51.	Bădeş tölgyfája
55.	Slătioara diófája
58.	A megkínzott tölgy
61.	Az Év fája 2010 versenyre benevezett fák listája

Az év fája Romániában

Afák szépek, hasznosak és a legősibb idők óta az élet alapvető jelképeként tartják számon őket. Az idők során a fák az emberiség számára élelmet, védelmet és halhatatlanságot nyújtottak. Sok nép úgy véli, hogy a lelkek, amelyek elhagynak bennünket, a fák ágain keresztül emelkednek a magasba.

A fák a táj szerves részét képezik, és ezáltal érdeemesek tiszteletünkre és csodálatunkra.

Teret és ápolást igényelnek, de sajnos az utóbbi időben gyakran válnak az emberi tevékenységek áldozataivá, annak ellenére, hogy legtöbbünk számára semmi sem lehangolóbb, mint egy letarolt táj.

Június 5-én, a Környezetvédelem Nemzetközi Világnapján, a biológiai sokféleség évében a Polgár-Társ Alapítvány egy, Az Év Fája elnevezésű versenykiírást kezdeményezett.

A program médiapartnerei az Europa FM és a Think Outside the Box-Hotnews voltak.

Célja: a fák szerepének és fontosságának kihangsúlyozása a környezet megóvása, valamint közösségek életminősége szempontjából.

A fák versenybe való benevezésére magánszemélyek, közösségek, civil szervezetek, önkormányzatok, cégek, iskolák stb. voltak jogosultak.

Olyan fák történeteit vártuk, amelyek fontosak, jelentőséggel bírnak a közösség számára, esetleg titokzatosak, előfordulásuk ritka, vagy amelyek helyi szimbólumként ismertek.

Augusztus 15-ig, a nevezési időszak lejártáig, 32 megye 53 települése összesen 87 fát nevezett be a vetélkedőbe. A fajták viszonylatában tölgyet jelöltek a legtöbbet, ebből nem kevesebb mint 32 példányt.

Az ezt követő időszakban egy újságírókból, környezetvédelmi aktivistákból, botanikusokból és erdészeti szakemberekből álló

országos zsűri választotta ki a 87 benevezett fából a 12 döntóst. A fő elbírálási kritériumot a fák történetei képezték.

A verseny döntős fái: 4 tölgy, 3 hárs és egy-egy platán, fenyő, bükk, körte és dió Hargita, Gorj, Iași, Arad, Szatmár, Brăila, Maros, Szeben, Kolozs és Prahova megyékből voltak.

Szeptember 10-ével kezdődően a döntős fák adatlapjai, valamint történetei felkerültek a www.evfaja.ro honlapra, ahol 50 napon át bárki szavazhatott a számára legérdekesebb történetű fára.

Október 31-én éjfélkor zárult a versenykiírás. Ezt a sikert semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy 105.009 szavazatot adtak le a tizenkét döntős fára. Ez átlagban napi 2100 szavazatot jelent.

A leadott szavazatok alapján a 2010-es Év fája-verseny győztese az ötszáz éves csíkszentléleki hárs, mely 1992-ben Természeti emlék minősítést kapott. A második a jászvásári Eminescu-hársfa lett, harmadik helyen pedig az újmárnai platán végzett.

Ez az Év fája-verseny első kiírásának sikere meggyőzött arról, hogy a jövőben is folytassuk a kezdeményezést.

Végezetül köszönetet szeretnék mondani mindenkinek, aki részt vett a verseny lebonyolításában: a médiapartenereknek, a zsűri tagjainak, a támogatóknak, és nem utolsósorban a több tízezer szavazónak.

Potozky László

Igazgató

Polgár-Társ Alapítvány

A program honlapjának látogatottsága a szavazási időszakban:

Weboldal	Látogatások száma (visits) Szept. – Okt. 2010	Látogatók száma (unique visitors) Szept. – Okt. 2010	Látogatottsági adatok megtekinthetők a:
www.evfaja.ro	83.582	52.642	www.evfaja.ro/awstats
www.arboreleanului.ro	59.817	42.705	www.arboreleanului.ro/awstats
www.treeoftheyear.ro	2.254	1.959	www.treeoftheyear.ro/awstats
Összesen	145.653	97.306	

Minek köszönhető a csíkszentléleki hárs sikere?

A csíkszentléleki hárs győzelme nagyban a fát benevező Zöld SzékelyFöld Egyesület intenzív és sokrétű kampányának köszönhető, melyet a média összes közegén keresztül sikerült életbe ültetni. A szervezet a közösségi hálózatok nyújtotta lehetőségeket is kihasználta, így sikerült magas számú támogatót szerezniük.

Íme, hogyan vélekednek a nyertes fát jelölő Zöld SzékelyFöld Egyesület képviselői az általuk szervezett kampányról:

A legfontosabb természetesen az volt, hogy Darvas István fontosnak találta a településén található évszázados hárs benevezését, fényképeket készített, dokumentálódott a fához köthető történekekről, és benevezte a fát.

A top 12-be való jutást követően felpörögtek az események. Kezdetben messenger status-on keresztül, ismerősök megkeresésével népszerűsítettük a szavazást, majd néhány nappal később, amikor láttuk, hogy semmiképp sem tudjuk tartani az iramot (visszacúsztunk a negyedik helyre) készült el a facebookos profilja a fának.

Szeptember 20-tól igyekeztünk naponta rögzíteni az verseny állását, természetesen nem sikerült mindig ugyanabban az időben leírni, de a célnak, az elemzésnek úgy gondoljuk, megfeleltek a kapott adatok.

A számokból kitűnt, hogy ebben az időszakban Jászvásár átlagban napi 783,88, Csíkszentlélek 365,22, Újmárna 143,33, Braila 158 valamint az énlaki fa 108 szavazatot kapott. Ekkor még úgy látszott, hogy Jászvásár toronymagasan fogja megnyerni a vetélkedőt, hiszen szeptember vége felé naponta már megközelítőleg 250 szavazattal kapott többet, mint a hárs. Felmerült az ötlet, látván hogy egyre többen kapcsolódnak

a fához, hogy ha nem is nyerünk, szervezünk mi egy kis ünnepséget, hogy ha közmunkával is, de tegyünk valamit a fáért, a környezetéért.

Szeptember 29-től már szinte más kategóriába kerültünk, lendületet kapott a hárs. Fontos szerepük volt a különböző médiumoknak: az erdely.ma nagyon sokáig reklámbannerrel népszerűsítette a szavazást, a Csíki Hírlap, illetve Székelyhon.ro portál számtalan alkalommal számolt be a fáról és a szavazásról, annak állásáról, de két alkalommal a Duna Tv-ben is „szóhoz” jutott a hárs. Az ezidáig felépített népszerűsítésnek a döntő lökést a kolozsvári Zöld Erdély Egyesület vezetőjének kezdeményezése adta, aki egy felhívással levelezőlistákon, illetve a Messenger mass-message-opcióját kihasználva „rohamra” indított a fáért. Így a napi átlag 500-600 szavazatról 2000-2500-ra emelkedett, és ami a legfontosabb, hogy önmagát táplálta a mozgalom, ennek eredményeként tartósan ezen a szinten maradt mindvégig a napi szavazatok száma.

Ennek a lendületnek köszönhetően már csak napok kérdésének tűnt, hogy mikor fogja utolérni a hárs a jászvásári fát, erre október 1-én került sor, amikor a fa 11804 szavazattal az első helyre került.

Az elkövetkező időszakban is megmaradt nagyrészt ez a lendület, és habár számítottunk egy „ellenlépésre” Jászvásár részéről, hogy megerősödik a kampány, növekedik a szavazatok száma, nem következett be, sőt. Október hónap elején a hárs napi 2558 szavazatot kapott szemben az 590 szavazattal, amit a fő vetélytárs kapott.

A fenti sorokból talán már látszik, hogy miért is lett toronymagasan az első a csíkszentléleki hárs. Az 55126 szavazatával több szavazatot gyűjtött be mint a versenyben levő 11 fa összesen (49883), ami szép eredmény.

Néhány érdekesség:

Az elindított körüzenetek nyomán elképzelhetetlenül elterjedt a fát népszerűsítő üzenet Erdélyben, Magyarországon, a világon, hadd osszunk meg egy két visszajelzést:

- Egy ismerős számolt be arról, hogy a szlovákiai ismerőseik buzdították arra, hogy szavazzon a fára.
- Ugyancsak egy ismerős ismerőséről hallottuk, hogy mielőtt naponta elindulna reggel munkába, bekapcsolja a számítógépét, és szavaz.
- Hetekkel később is érkezett még vissza hozzánk az a körüzenet ami annak idején elindult.
- Számptalan levelezőlistán megjelent, legyen az osztályok levelezőlistája, vagy az orvosi egyetem listája, mindenhol ott volt.
- Készültek kis youtube-os népszerűsítő összeállítások is.

Egy szimpatikus bejegyzés a facebookon: Egyre több személytelen oldal születik, amelyek mögött sem értelmes cél, sem értelmes tartalom nincs. A magam részéről az ilyen jelöléseket sorra visszautasítom. Ennek az a legfőbb oka, hogy a kapcsolatrendszerem minőségének átlagát magas szinten tartom. A virtuális közösség éppúgy rendelkezik egy légkörrel, mint egy hús-vér társaság, ahol legszívesebben igazi barátokkal és értelmes új arcokkal szívunk egy levegőt. Nos, a jó levegőt és hangulatot egy fa tökéletesen megteremti.

Összefoglalva röviden, hogy hogyan is sikerülhetett:

- Volt egy lelkes ember aki benevezte a fát
- Voltak civil szervezetek akik a fa mellé álltak
- Volt számos médium, amely felkarolta az ügyet
- Volt megszámíthatatlan ember aki népszerűsítette, szavazott

A szervező

A Polgár-Társ Alapítvány 1998-ban jött létre független alapítványként, majd a Partnerség a Környezetért tagjává vált, mely közösségi kezdeményezéseken alapuló környezetvédelmi projekteket támogat Közép-Kelet Európa hat országában.

Tevékenysége során a Polgár-Társ Alapítvány számos olyan programot és más támogató eszközt dolgozott ki és ültetett életbe, mint például adományi és egyedi operacionális programokat, mindezeket ötvözve szakmai tanácsadással.

Mind az adományi, mind az operacionális programok kidolgozása és kivitelezése a fenntartható fejlődés elvein alapszanak. A programok célcsoportjait a civil szervezetek, közösségek, helyi hatóságok, a vállalkozói szféra valamint a média képezik.

Az Alapítvány tevékenységének hatékonyságát az alábbi számokkal és adatokkal a legegyszerűbb szemléltetni: az évek folyamán az Alapítvány 10 adományozói-, valamint 7 operacionális programot indított el és működtetett környezetvédelmi és közösségfejlesztési területeken.

A tizenkét éves működés során több, mint 230 szervezet, közel 600 projektje nyert támogatást az alapítványtól 9,2 millió RON értékben.

Polgár-Társ Alapítvány

Csíkszerda, Puskaporos utca, 13 sz.
office@repf.ro, www.polgartars.ro

“Az Év Fája program Az Év Fája Európában projekt része. A program támogatói a Cseh Környezetvédelmi Alap, a Cseh Környezetvédelmi Minisztérium valamint a Czech Environmental Partnership Foundation”

I. hely
55126 szavazat

ATanácsfa

Zöld SzékelyFöld Egyesület,
Csíkszereda

Acsikszentléleki templom mellett őrködő hársfát valószínűleg az 1500-as évek elején ültették. Emberemlékezet óta magányos faként tartják számon, és nem léteznek feljegyzések arra vonatkozóan, hogy itt összefüggő erdőségek léteztek volna – fogalmaz Darvas István a fát versenybe nevező Zöld SzékelyFöld Egyesület tagja.

Magáról a fáról kevés információ maradt fenn. Törzsét egymásba rótt boronafák veszik körül, amelyeket eleink padok helyett használtak, és ősi szokás szerint itt tartották a falugyűléseket, itt beszélték meg a települést érintő fontos problémákat. Ez a hagyomány a mai napig fennmaradt, számos esetben még ma is itt szervezik meg a falugyűléseket, a fa alatt található padokra ülve.

Ez a hársfa szemtanúja lehetett az 1661-es tatárbetörésnek, amikor a portyázó hordák elpusztították a Bánátus-patak mellé települt középkori falut, szerencsére a templomot és annak környezetét nem bántották.

Néhány évtized múlva, az újabb tatárdúlás is elkerülte a falutól nem messze álló fát, de az 1694-es vérengzés emlékét őrzi a falu határában található Véreskép emlékmű, amelyről a néphit azt tartja, hogy az ellenséges golyó visszapattan róla, és megöli a támadót. Jelenleg az emlékmű tetején egy kőkereszt van, mely a templomot díszítette, amikor még nem volt tornya, és a torony építésekor helyezték át az emlékműre. A templom 1806-ban nyerte el mai formáját.

Az öreg hárs a falut sújtó természeti csapásokat is túlélte. 1717 májusától 1718 szeptemberéig szárazság volt, vagyis 17 hónapon keresztül nem esett az eső, sőt harmat sem volt, csak erős napsütés. Több tó, patak teljesen kiszáradt, ezért az itt élők kénytelenek voltak elmenekülni. A tartós szárazság a környék növényzetét is megviselte, sok fa kiszáradt, de a hársfa, amely valószínűleg már akkor mély gyökerekkel rendelkezett, átvészelte a szárazságot.

1854-ben, majd 1871-ben hatalmas jégverés érintette a települést, tönkretette a termést, és érintette a templom valamint a hársfa környezetét is.

Az öreg hárs a domboldalon, szerencsés elhelyezkedése miatt számtalan olyan természeti csapást (pl. az 1864-es árvizet, több tűzvészt) túlélte, amely végzetesnek bizonyulhatott volna számára, ha a településhez közelebb áll. A fa fontos szimbóluma a környéknek, a helyi lakosság tiszteletén túl kivívta a szakhatóság figyelmét is. 1992-ben természeti ritkasággá nyilvánították, és szerepel Hargita megye védett fáinak jegyzékén. E védelem és tisztelet eredményeként valószínűleg még sokáig fog őrködni a falu felett.

<u>Város:</u>	Szentlélek község
<u>Utea:</u>	“Bocskorok hegye”
<u>Megye:</u>	Hargita
<u>Típus:</u>	Hárs (Tilia)
<u>Életkor:</u>	500 év
<u>Kerület:</u>	3,9 m
<u>Magasság:</u>	20 m

II. hely
23243 szavazat

Eminescu Hársfája

Asociația Dendro-ornamentală
Anastasiu Fătu, Jászvásár

Az 1950. augusztus 4-i vihar hosszanti irányban hasította ketté a Copou kert öreg fáját, és letörte az északi ágát. A Iasi-i polgármesteri hivatal csak 1953 tavaszán erősítette meg a haldokló fát: eltávolították a korhadt részeket, nagy odújába maltert töltöttek, fémpántokkal fogatták össze a törzset, és a meglévő vastag ágakat fémoszlopokkal támasztották meg, hónaljánál fogva, akárcsak egy nyomoréknak.

És a hársfa magához tért. Csakhogy senkinek nem volt gondja a fémpántok bővítésére, amelyek az évek múlásával szűkké váltak, így az 1980-as évek elejére ismét láthatóan romlott a fa állapota. 1990 után M. Leocov professzor irányításával meglazították a pántokat, eltávolították a tömést és megállapítást nyert, hogy a hársfa csupán szíjácsának köszönhetően van még mindig életben, a fa többi része elkorhadt.

A Copou kert hársfájának története jóval Eminescu előtt kezdődött. Vasile Lupu uralkodása idején (1634-1653) fiatal, 70-80 éves hársfa volt, és az uralkodó fiai, akik szerették a játékot és a hancúrozást, az erdész és az udvari emberek kíséretében gyakran haladtak el itt Szent Anasztáz és Cirill templomához tartva. A templomot 1638-ban alapította édesapjuk a völgy egy eldugott helyére.

A Copou kertet 1833-1840 között alakították ki. Fr. Rebhun, Romániában letelepedett német mérnök készítette a terület rendezési tervét, a kompozíció központját a hársfa közelében határozta meg, és a fának kiemelt, sajátosság helyet biztosított.

Mihail Eminescu a hársfát még erejének teljében látta. Akkor olyan háromszáz éves és mintegy egy méteres átmérőjű lehetett. 1874-1877 között hetente meglátogatta, s meleg napokon az árnyékában pihent, olvasott vagy álmodozva figyelte a tájat.

Miután a költő Bukarestbe ment, a helybeliek, akik megszokták az Eminescu jelenlétét a fa környékén, elnevezték a Copou kerti hársat Eminescu hársfájának, vagyis az emberek már a költő életében nosztalgiával emlegették a nagy poétát.

Napjainkban a Jászvásárba érkező belföldi és külföldi turisták útitervében egyaránt szerepel a Botanikus kertnek, az Eminescu hársfájának és a Creangă kunyhójának meglátogatása. A turistacsoportok gyakran tartanak itt a hárs alatt és a szobor előtt különböző irodalmi és művészeti rendezvényeket, különösen Eminescu születésnapjának és halálának évfordulóján, így vált a hárs a román költészet növényi szimbólumává – véli a fát versenybe nevező iasi-i mérnök, Dr. Lupu Ionel.

<u>Város:</u>	Jászvásár
<u>Utea:</u>	Copou park (Copou Kert)
<u>Megye:</u>	Iași
<u>Típus:</u>	Hárs - <i>TILIA TOMENTOSA</i> Moench
<u>Életkor:</u>	440 év
<u>Kerület:</u>	3,768 m
<u>Magasság:</u>	12 m

III. hely
5944 szavazat

Az Emlékező Platán

Marneanu Maria, Nagykároly

Azon boldog emberek sorába tartozom, akik bármikor visszatérhetnek szüleik, nagyszüleik falujába, s ahányszor visszatérek, mindig egy hatalmas, büszke platán köszönt már messziről, ismerősen – írja a fát versenybe nevező Marneanu Maria. – Ez az újmárnai sok száz éves platán a falu központjában, a templomudvarban található, és élete szorosan összefügg a falubeliek életével.

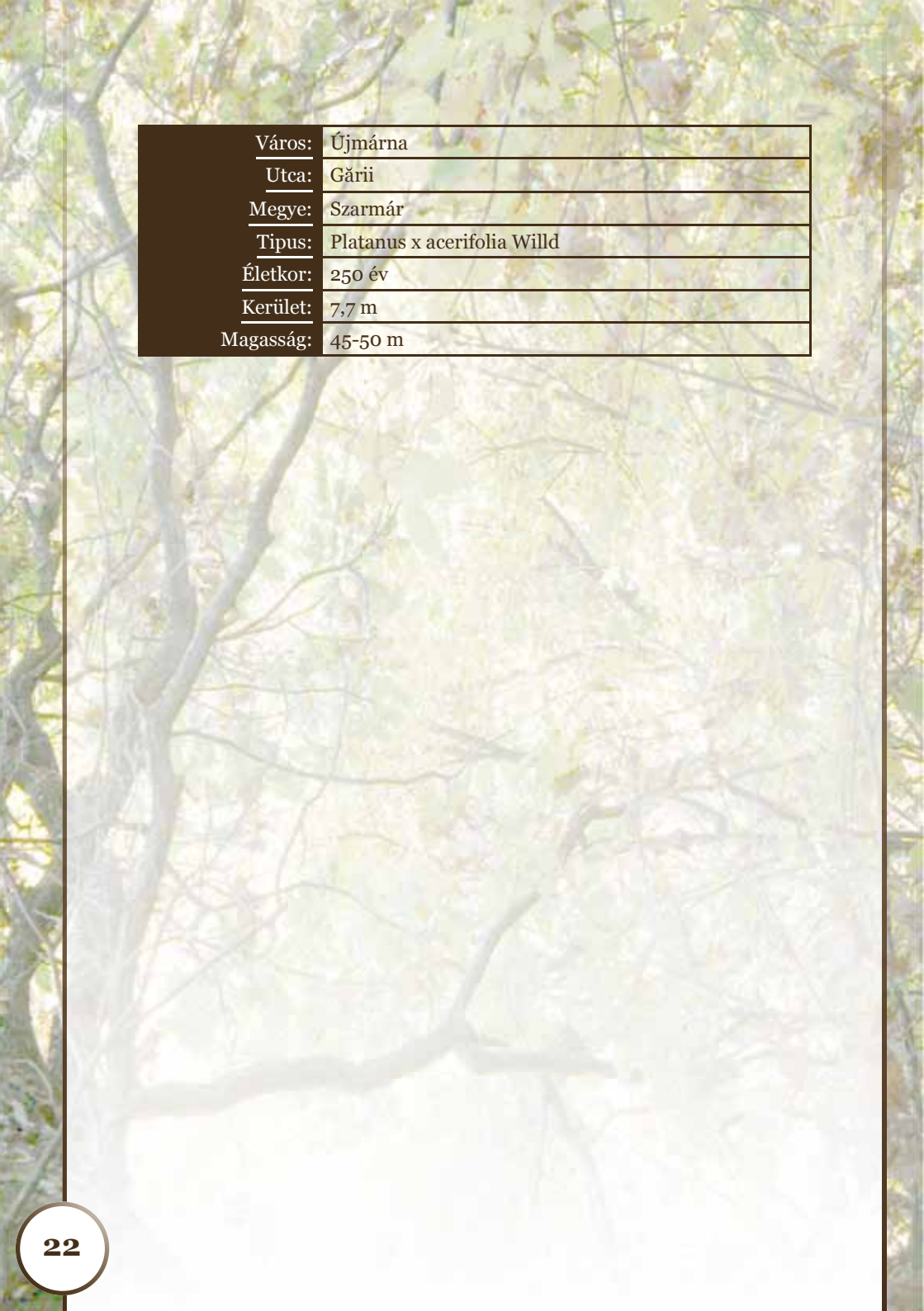
Tanúja volt annak, amikor 1924-ben, őseink, az erdélyi mócok leereszkedtek a hegyekből a Nagykárolyi síkságra, hogy falut alapítsanak és új életet kezdjenek.

A platán látta, hogyan emelkedtek sorra a házak, és tehetetlenül szemlélte, amikor 1940-ben bujdosásra kényszerültek a falu lakói, köztük a Floare nevet viselő nagyanyám és az akkor két éves édesanyám. Csodálta a legények bátorságát, akik a kiutasítás előtti éjszaka a megszállott faluból kimentették a templom harangját és gondját viselték a száműzetés éveiben, hogy ma ismét méltó helyén lehessen, a templom harangtoronyában.

A platán tanúja volt azoknak a nehéz harcoknak, amelyek 1944. október 25-e körül zajlottak Nagykároly és az újmárnai állomás környékén. Ez a fa fogadta a visszatérő falusiakat 1945-ben, és azóta is figyel az újjászülető falut, mert a mócok nem adják fel soha...

Az évek során a platán a település jelképévé vált. A sportszeretők emlékezhetnek arra, hogy a hetvenes-nyolcvanas években „Márnai Platánnak” hívták a futball- és az ojalabda-csapatokat, amelyek megyei bajnokságot is nyertek, sőt 1989 után több újonnan alakuló helybéli vállalkozás nevében is szerepelt a fa.

Délceg és győztes, mint a vidék lakói, franciaországi, hollandiai és németországi barátaink is csodájára járnak, és minden természetszerető ember figyelmére érdemes.

<u>Város:</u>	Újmárna
<u>Utca:</u>	Gării
<u>Megye:</u>	Szarmár
<u>Típus:</u>	Platanus x acerifolia Willd
<u>Életkor:</u>	250 év
<u>Kerület:</u>	7,7 m
<u>Magasság:</u>	45-50 m

IV. hely
5764 szavazat

Az Iskola Tölgyfája

Edmond Nicolau Iskolaközpont,
Brăila

Nyár volt. Fényözön és forróság zúdult a kiégett síkságra. Kék volt az ég, csupán verebek szabdalták. A sima utat figyeltem, amikor az aszfalt átforrósodott serpenyőhöz hasonló illata visszatért a valóságba. Átnéztem a drótkerítésen, s mintha valami a gyermekkoromat idézte volna. Iskola előtt álltam, és egy rövid ideig megkövülten bámultam egy sötét kupolát – egy fa árnyékát!

Lenyűgöztek a méretei: 4,41 méteres kerülete és 24 méteres magassága. Hát a kora? Hány évet őrizhet évgyűrűinek szürkésege? Ötvenet? Százat? Valószínűleg az arcomról is leolvasható kérdés keltette fel a közelemben álló figyelmét. Nem vettem észre a jelenlétét, összerezzenem vékony, de határozott és művelt hangjára. Nyári ruhákba öltözött öregembert pillantottam meg: mintha egy mondából lépett volna ki fehér kalapjával és ütött-kopott sétatálcájába kapaszkodva. – Tudod, hány éves ez a tölgyfa? – kérdezte, mintha a gondolataimban olvasott volna. - Százötven év körüli lehet. És nem véletlenül van itt. Apám, s apámnak az apja is mesélt róla.... 1860 körül, az Egyesülés idején ültették. – Tényleg ilyen öreg volna? - kérdeztem vissza. – Egy tölgyfa akár négyszáz évig is élélhet. El tudod képzelni, mi mindent élt át itt, Brăila -n?

Azt mondják, hogy egy pásztor talált a tarisznyájában egy eltévedt makkot, s azt ültette el a fekete és nyirkos földbe, hogy a belőle kinövő fa menedékkül szolgáljon majd a nap és az eső elől. Ebből a makkból sarjazott ki ez a fa, a Duna síkságán, a viharoknak, a kemény szeleknek kitett, de mindig termékeny földben.

A folyamszabályozást megelőzően, amikor a Duna teljes nagyságában hömpölygött itt végig, a mindent beborító víztükörben a szomorúfűzek lombjai mellett szigetecskék, és homokbuckák, új földek tűntek fel és terebélyesedtek évről évre a kortársak szeme láttára. A végtelen vízen túl, a messzi láthatárt Dobrudzsa hegyeinek ósrégi láncolata csipkézte. Sokan tekintettek arrafele vágyakozással. Így, ahogyan említettem, az öreg tölgy megélte az Egyesülést, az új és modern világ, a szabadság győzelmét, Cuza reformjait, és a Függetlenségi

Háborút is. Ismerte az emancipációt és a társadalmi mozgalmakat, a két világháború közti gazdasági és kulturális fejlődésről nem is szólva.

Mivel a város, Brăila egy dúsan termő vidéken található, a gabonakereskedelemnek köszönhetően erőteljes fejlődésnek indult, s a kikötőben ott lüktetett a város gazdasági ereje. S még mondjak valamit: ez a fa szerencsésen befolyásolta az 1980-as években itt felhúzott iskolaépületek elhelyezését és alakját, most pedig a gyerekek felkészülését és csendjét vigyázza. Mindent tud, és része az életüknek. Árnyékában kezdik az új tanévet.

Tavasszal a iskolanapok udvari rendezvényeinek háttérét képezi, és tanév végén szomorkásan vesz részt a diplomaosztón. Lombjai árnyékában szerelmek születnek...

Így hallgattam a perzselő napsütésben, feledve az aszfalt forróságának illatát, nagy érdeklődéssel a százötven éves fa történetét, a fehérkalapos öregecske pedig mesélt tovább, szenvedélyesen és büszkén... Eszének és gondolatainak erőteljessége talán csak a hatalmas tölgy robusztusságához hasonlítható – véli a fát versenybe nevező Edmond Nicolau Iskolaközpont képviselője.

Város:	Brăila
Utea:	Edmond Nicolau Iskolaközpont, Calea Călărașilor
Megye:	Brăila
Típus:	Tölgy
Életkor:	150 év
Kerület:	4,41 m
Magasság:	24 m

V. hely
4892 szavazat

Az Enlaki Zádogfa

Székelykeresztúri Kistérség Egyesület,
Székelykeresztúr

1661-ben, amikor az Ali pasa által vezetett török-tatár hadak betörték Énlakára, felgyújtották a templomot és a falut, leégett a harangláb is.

A meglévő harangot, amíg új harangláb nem készült, erre, a templom közelében álló fára tették és így harangoztak. A hagyomány szerint ennek a hangja elhallatszott Segesvárig. A harangot viszont az I. világháború idején elvitették.

Énlaka ősi székely település. Négy tízesből tevődött össze. Minden tízesnek megvolt a maga hársfája, és a fontosabb, közösséget érintő döntéseket a fa alatt hozták meg. Sajnos, a négy fából csak ez az egy maradt meg. Még él, még hirdeti népünk ősi hitét, az énlakiak magyarságát.

Azt mondják, hogy az 1600-as években egy erdőpereskedés helyszíne az erdőre esett, és az énlaki atyafi a legenda szerint megtöltötte bocskorát a zádogfa (hársfa) alóli földdel és megesküdött, hogy ő márpedig énlaki földön áll, ezzel is alátámasztva, hogy az erdő Énlakához tartozik.

Az öreg fát élősködő fagyöngy támadta meg, veszélyeztetve életét. Ezért folyamodtunk a pályázathoz, remélve, hogy megnyerjük a díjat és meg tudjuk tisztítani a fát a fagyöngytől, megmentve annak létét és emlékét – írja Bartha Noémi, a fát versenybe nevező Székelykeresztúri Kistérség Egysület ügyvezetője.

<u>Város:</u>	Etéd község - Énlaka
<u>Utca:</u>	"Hegykert" temető
<u>Megye:</u>	Hargita
<u>Típus:</u>	Hárs (Tilia)
<u>Életkor:</u>	650 év
<u>Kerület:</u>	6,35 m
<u>Magasság:</u>	13 m

VI. hely
3302 szavazat

A Szászrégeni Egyfa

Nagy Lehel, Szászrégen

Szászrégen egyetlen természeti szimbóluma ez a sok szerencsétlenséget túlélő tölgyfa. Az 1848-as forradalom emlékére ültették a magyar forradalmárok. Számos természeti csapás, vihar, villámcsapás sújtotta, de az évek során égési sebei behegedtek, de néhány, természetet nem becsülő fiatal újra megégette. A tölgyfa belseje teljesen elégett, csupán a kérge maradt épen.

1983-ban a polgármesteri hivatal kezdeményezésére cementet öntöttek a fa belsejébe. Egy ideig teljesen kiszáradtnak, halottnak tűnt, levelei egyáltalán nem nőttek, de egy idő után újra leveleket hajtott. Ahogy új életre kelt, a cement elhasadt, és saját törzse kilökte. Fentről vagy északi oldalról nézve még látszik itt-ott a cementmaradvány.

A szászrégeniek számára mindig is különös jelentőséggel bírt ez a fa, mindenkinek fűződött hozzá gyerekkori emléke. Szinte minden vasárnap meglátogattuk: „Megyünk a Egyfához?” – mondogattuk. Amikor meleg napokon koronája alatt megpihentünk, éreztük ennek a fának a nagyságát, azt az elképesztő erőt, amely életben tartotta. Ha megérintettük a kérgét, éreztük, hogy átadja melegségét, és valósággal feltöltött bennünket.

Az új generációk számára nem sokat jelent ez a természeti ritkaság, letörrik az ágait, szemetes a környéke, megsértik, olykor még köpködnek is rá. A fénykép elkészítése előtt megtisztítottam a fa környékét, összeszedtem a letörött ágakat. Úgy érzem, hogy a boldogsága a végét járja, már szinte senki nem szereti, és mindenki közömbösen megy el mellette. Elképzelem, amint egymagában kesereg és kérdi: „Mit vétettem, hogy ezt érdemlem?”.

Nagyon tisztellem ezt a fát, és hiszem, hogy valahol mélyen ő is tudja ezt. Szeretném, ha az Egyfa örökké élne, vagy legalább még néhány száz évet, anélkül, hogy valaki vagy valami is bántaná – írja a fát versenybe nevező Nagy Lehel.

Ezt a szászrégeni kocsányos tölgyet Samu Pál-Gyula, a Pro

Natura mozgalom elindítója is nevezte a versenybe. Az ő adatai szerint ez a Hagyásfa ötszáz év körül van, és odúját 1983-ban, a Pro-Natura égisze alatt töltötték be Menyhárt József és Bozsojovszki Gusztáv segítségével.

A valamikor régeni szász közösség, a szájhagyomány szerint kétszáz-háromszáz évvel ezelőtt e fa körül tartotta összejöveteleit, hozta meg a közösség legfontosabb döntéseit. Az 1930-1940-es években iskolai ünnepeket szerveztek a tölgyfa körül a Madarak és fák napján. Ezt a napot 1992 óta a régeni Koós Ferenc cserkészcsapat is megünnepli a tölgyfa szomszédságában Samu Pál-Gyula vezetésével.

Város:	Szászrégen
Utea:	Kerekerdő mellett
Megye:	Maros
Típus:	Tölgy
Életkor:	161 év
Kerület:	5 m
Magasság:	7 m

VII. hely
1919 szavazat

Az 500 Éves Fenyő

Tulpan Teodor, Nagyszeben

Azt mondják, hogy élt valamikor egy pásztorgyerek, s annak volt tíz juhocskája. Azokkal töltötte napjait, oda vitte legelni, ahol zsengebb volt a fű, tisztább a víz, sűrűbb az árnyék, s így azok olyan finom tejet adtak, hogy az ebből készült sajtért a nagyurak is versengtek.

A juhocskák gyapjából a pásztorfiú édesanyja meleg holmikat készített, hogy ne fázzon a gyerek a hegyekben. Egy napon hirtelen vihar kerekedett, vastag fekete felhők takarták el a napot, és sűrűn villámlott. A pásztorgyerek ijedten beterelt egy fa alá, védett helyre juhocskáit, majd jobban beburkolózott bundájába és lefeküdt egy fenyő alá. Mivel nagyon fáradt volt, elaludt.

Mire felébredt, elült a vihar, vidáman ragyogott a nap, csak épp a juhocskák nem voltak sehhol. Mindent tűvé tett értük, de nem találta. Nagyon elkeseredett, s tudta, nem mehet haza a juhait nélkül, mert az anyja nagyon megharagszik, hiszen ennyi az összes vagyonuk. Hosszas, hiábavaló keresgélés után leült egy fenyő alá, és könnyek között kérte a Fennvalót, hogy segítsen megtalálni juhait. Sírva aludt el, s lám, mire felébredt, a fenyő, amely alatt imádkozott, hatalmasra nőtt. Erőre kapott, felmászott egészen a fenyő hegyéig, s hát látja a juhocskáit a messziségben egy tisztáson. Örömmel szaladt értük.

Hazatérve, elmesélte édesanyjának, hogy járt, s hogy az Isten megnövelte a fenyőt, hogy megtalálja az eltévedt juhocskáit. A pásztorgyerek édesanyja elmesélte az esetet vasárnap a templomban a többi falubelinek is, és úgy döntöttek, hogy azt a fát nem vágják ki soha.

Azóta sok év telt el, de a fenyő még mindig ott áll, délcegen és tekintélyesen, igaz, kevesen látogatják, hogy fejét hajtsanak előtte, s csak nagy ritkán turisták jutnak el hozzá - fogalmaz a fát versenybe nevező Tulpan Teodor.

<u>Város:</u>	Gura Râului község
<u>Utca:</u>	Râu Mare
<u>Megye:</u>	Szeben
<u>Típus:</u>	Fenyő
<u>Életkor:</u>	500 év
<u>Kerület:</u>	8 m
<u>Magasság:</u>	40 m

VIII. hely
1314 voturi

A Király Tölgyfája

Chifor Vasile, Pécska

2008. május 10-én felelevenítettük Pécskán a románok szent ünnepét.

Egy fa árnyékában, a fúvószenekar indulókat és királyi himnuszt játszott. Sokan tudták, mi történik, de még többen voltak azok, akik nem tudták. Hallottam, hogy románul kérdezik: „Ce este?”, de magyarul is „Mi van?”. És hallottam a válaszokat: „E 10 mai, Ziua Independenței și a Regatului Românii” (Május 10-e van, a Függetlenség és a Királyság napja), vagy „Május tíz, a király napja”. Románok és magyarok gyülekeztek, sokan könnyes szemmel hallgatták és csodálták, ami történik. Egy nyugalmazott tanár mesélte a fa történetét, a fáét, amelynek árnyékában zajlott a rendezvény.

„A fát a pécskai 2-es Iskola akkori igazgatója, Lajta János ültette 1921. október 25-én I. Mihálykirály megszületésének tiszteletére. Az iskolaigazgató magyar volt, de a fiatal Román Királyságban élt, akárcsak az itt élő szlovákok, zsidók, németek, cigányok. És mind egyformán éreztek. – És az idős tanár tovább mesélt – Fiatalkoromban itt több fa volt, de 1948. augusztus 30 után az istentelen és hazátlan kommunisták ki akarták vágni a vásártér összes fáját. Nagy nehezen meg lehetett győzni a pécskaikat, de egy fának, a Lajta János által ültetett Király fájának kivágásával nem értettek egyet. Őrséget álltak a fa mellett, hogy megvédjék. És sikerült nekik!”

A mesélő tanár abban az időben még gyermek volt, de a falusiak helytállása olyan mély nyomot hagyott benne, hogy fizikatanár és egyúttal elhivatott környezetvédő és történelemszerető ember lett.

Az ünnepségen jelen volt a polgármester, az alpolgármester, ott voltak a helyi tanácsosok, papok, tanárok, tanulók. Mindenki figyelmesen hallgatta a fa történetét. De a nyugalmazott tanár sokak arcáról hitetlenséget olvasott le: a történetet legendának vélték. Akkor a tanár bemutatta a dokumentumokat, többek között egy korabeli fényképet 1922-ből, amikor a fa egy éves volt. A képen jól látszik, hogy ez volt az egyetlen bekerített fa a téren, s bár fiatalabb volt társainál, délcegebbnek tűnt. A háttérben

levő magyar iskola homlokzatán román nyelvű felirat, ami azt bizonyítja, hogy a felvétel Ferdinánd király 1922. október 15-i megkoronázása után készült.

A történet és a tanár úr érvei összeillettek, akárcsak egy kirakós játék darabjai. A polgármester és az alpolgármester gyorsan intézkedett, és a tanáccsal együtt eldöntötték, hogy a Piactér rendezésekor rendezik a Király tölgyfájának környékét is. Néhány napon belül a fa új kerítést, szakszerű megvilágítást kapott, és 2008. december 1-jén egy emléktáblát is elhelyeztek a közelében. Eljártunk Őfenségéhez és hivatalosan is meghívtuk Pécskára, ugyanakkor vittünk neki fényképeket a tölgyfáról. „Kicsit elcsavarodott a törzse” – jegyezte meg Őfensége. „Az idők is csavarosak voltak, Fenség! De a koronája délcegen az égre tör, akárcsak a román királyok koronája!” A király igazat adott nekünk, és megígérte, hogy megtesz mindent, hogy ellátogasson Pécskára, és megnézze a vele egyidős tölgyet. A pécskaiak felkészültek a fogadásra, és ami még fontosabb, a 89 éves fa is fel van készülve, hogy találkozzon azzal az emberrel, akinek a szimbóluma. Mi, pécskaiak, büszkék vagyunk a fára, és úgy véljük, méltó lenne az Év fája címre – írják a fát versenybe nevezők, a Mihály Király Barátai Társaság pécskai szervezete és a helyi polgármesteri hivatal.

Város:	Pécska
Utea:	2
Megye:	Arad
Típus:	Tölgy
Életkor:	89 év
Kerület:	2,4 m
Magasság:	20 m

IX. hely
1172 szavazat

Sticea Körtefája

Asociația Dendro-ornamentală
Anastasiu Fătu, Jászvásár

Ciohorăni községben, mindössze négy kilométerre Ancuța fogadójától található Iași megye egyik legöregebb fája, Sticea körtefája. A körtefa több mint hatszáz éves, kerülete 430,50 cm, magassága 13 m.

A gyümölcsfa jelenleg nagyon rozoga állapotban van: xilofág gomba támadta meg, amely az évek során hat méter magas odút hozott létre a fában (két méteres magasságban 50 cm-s az odú átmérője). 2008-ban a községi utat leaszfaltozták, így a körtefa megszabadult a porszennyezéstől, viszont valamennyire sérült gyökereinek a vízellátása és szellőzése. Mivel ebben a községben születtem, gyerekkoromban ettem az öreg fa terméséből: a körtéi klasszikus körte alakúak, kb öt cm hosszúak, a napsütötte oldalukon kissé pirultak, édesek és aromásak – írja a fát versenybe nevező iasi-i mérnök, Dr. Lupu Ionel. – Egyenesen megrendítő a fa biológiai ellenálló képessége: hatszáz éven keresztül kiteve a megpróbáltatásoknak, kövekkel és bunkókkal dobálva minden év augusztusában, körteérés idején, hősiiesen kitartott, ellenállt a betegségeknek és kártevőknek.

Ez a csodálatos természeti ritkaság – Iași megye legöregebb gyümölcsfája – az itt élők gyümölcsstermesztés iránti korai érdeklődésének megdönthetetlen bizonyítéka. Úgy is nevezték, hogy a „Tatárok körtefája” (tulajdonképpen ez volt a korábbi megnevezése, de idővel kikopott a szóhasználatból) és ez a megnevezés elgondolkodtatott, végül arra a következtetésre jutottam, hogy az elmúlt századokban a fa stratégiai helyen állt. A második világháborúig Sticea körtefája a település nyugati szélén állt, nagyon tiszta kilátással Moldva völgyére.

Ott haladtak át a tatár hordák minden moldvai betörésük alkalmával. A falu központjában található templomtoronyból sokkal behatároltabb volt a kilátás. Egyébként Mihail Sadoveanu, akinek rokonai éltek a faluban, maga is írt erről a remek kilátásról az Irodalmi oldalak hasábjain (1900. október 31.) a „Drága helyek” vagy „Szent helyek” (így szerepel a tartalomjegyzékben) című írásában. Az „Inasévek”-ben található egy másik részlet „Ciohăreni”-ben címmel, és az utolsó, „Nicoară Potcoavă” című 1952-ben megjelent regényében is leírja Nicoară hadainak

visszavonulását Ciohăreni erdőségein keresztül Moldova vizéig, ismételten kihangsúlyozva a kitűnő kilátást.

Vajon, Sticea körtefája egyféle „megfigyelőllás” lehetett a tatárbetörések idején? Lássunk egy példát: 1717-ben (amikor a fa mintegy 307 éves és 10-11 méter magas volt) a tatárok Moldva völgyén és a Tihuța szoroson átkelve egészen Máramarosig jutottak, ahol a Șișești-i és Căvnic-i parasztlakók tartóztatták fel őket. Tehát elképzelhető, hogy abban az időben ez a körtefa megfigyelőpont volt, onnan a megnevezése is.

(Mai neve, Sticea körtefája a falubeliokról ragadt rá, ugyanis a helybeliek fele a Sticea nevet viseli. A körtefa korát több Iași-i szakértő is próbálta meghatározni, de eltérő megállapításokra jutottak.)

<u>Város:</u>	Ciohărăni
<u>Utea:</u>	4 km-re a Hanul Ancuței-től
<u>Megye:</u>	Iași
<u>Típus:</u>	PYRUS SATIVA Lam. et. DC - Körte
<u>Életkor:</u>	603 év
<u>Kerület:</u>	4,305 m
<u>Magasság:</u>	13 m

X. hely
1062 szavazat

A Néma Tanú

Carmen Stănescu,
Câmpina

Teleaga volt akkoriban a legfontosabb só-kitermelő hely az országban, kövezett és jól őrzött utakkal. Ez volt a király első országjáró útja: meg akarta ismerni az országot, és egy kastélyépítésre alkalmas helyet keresett.

A falusiak nagy örömmel fogadták, és ünnepséget szerveztek a legszebb helyen, ahonnan be lehetett látni a Kárpátokat, „A bükkfánál”.

A délceg bükkfa, a maga több mint négyszáz évével már korábban is sok szokatlan esemény tanúja volt, de mind közül ez lett a legemlékezetesebb. Végül Károly, a vízhiány és az építkezésre alkalmatlan talaj miatt lemondott erről a helyről, de itt maradt a bükkfa, néma tanúként és egy kereszt, az „uralkodó keresztje”, amely a látogatás emlékét őrzi.

A második világháborút követően senki nem akart erről az eseményről beszélni, sőt, inkább kitörölték a történelemből is. 1990 után halvány kísérlet történt a múlt rehabilitálására, helyrehozták a tönkrement keresztet, de ez volt minden. Ez a hely valahogy nem elég fontos, és túl messzire van a várostól...

Buta módon a szegény tanúkon állunk bosszút, de a történelmet nem olthatjuk ki.

Melyik ország, melyik nép járna el így? Állítsuk meg a rablást és az érdektelenséget, amíg nem túl késő, és oltssuk be az emberekbe a szépség iránti vágyat és nemzeti büszkeséget!

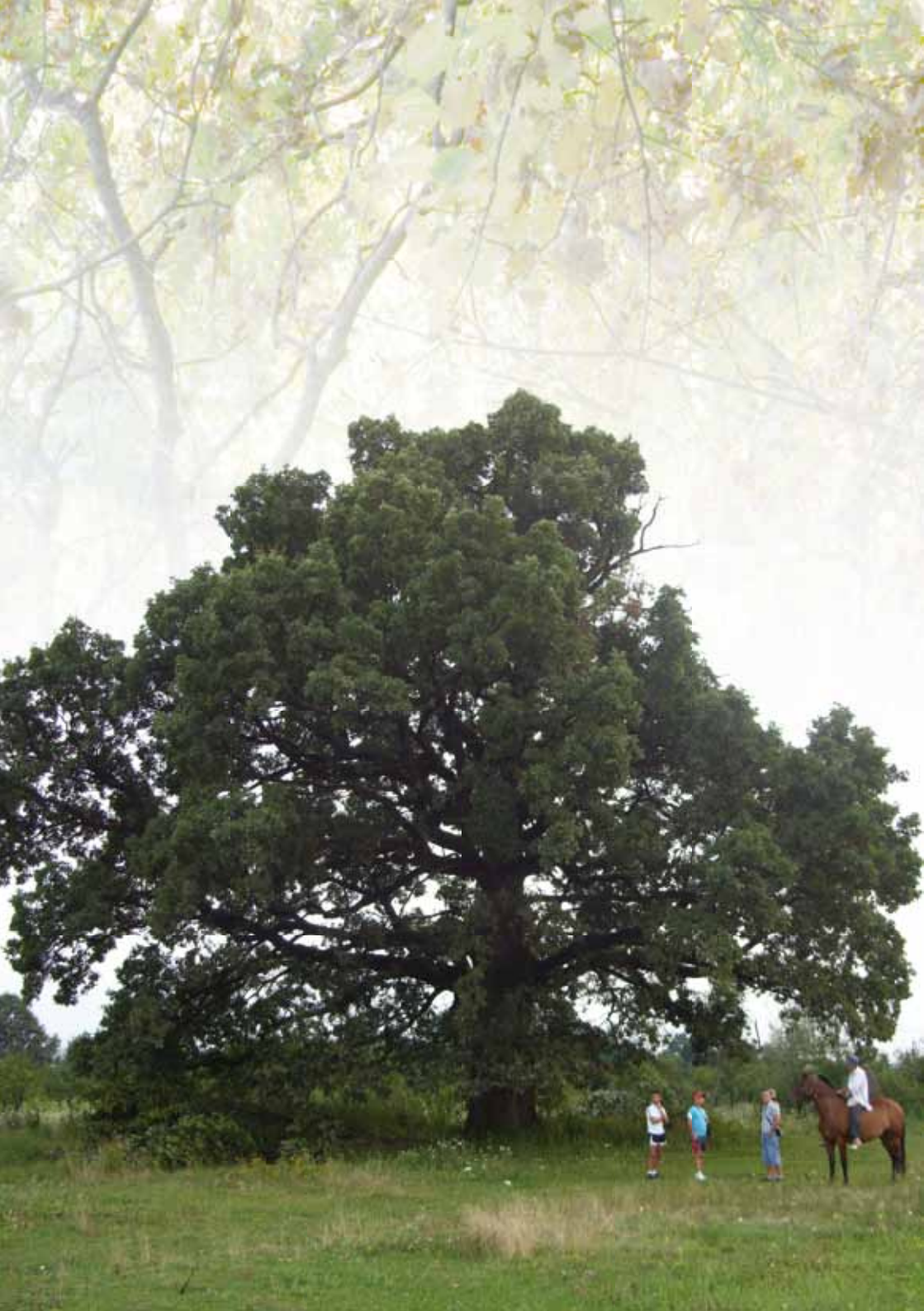

Város:	Melicești falu
Utea:	Melicești
Megye:	Prahova
Típus:	Bükk
Életkor:	600 év
Kerület:	6 m
Magasság:	15-16 m

XI. hely
794 szavazat

Bădeş Tölgyfája

Negomireanu Ion, Târgu Jiu

A következő sorokban úgy mutatom be a Bălești községbeli Bădeș tölgyfáját, ahogyan azt a Tâlpășești-Balava-i Ilie Lăzăroiu tanító úr elmesélte. A történet nagyon egyszerűen kezdődik: senki sem tudja, hogyan és mikor sarjadt ki ez a tölgyfa. Lehet, hogy egy állat szájából kiesett makkból született. Tény, hogy a környéken más, kisebb tölgyfák is álltak, csakhogy azokat, a kollektivizálás kezdetén kivágták.

Bădeș tölgyfája viszont túlélte a kollektivizálást, és mindig biztos menedékkül szolgált a helybélieknek. A tanító úr példaként elmondta, hogy a nagymamája Cătălina azt mesélte, hogy az ő édesanyja, Lia ez alá a fa alá húzódott falusfeleivel és az állataikkal együtt a törökök betörésének idején.

Úgy tartja egy régi mondás, hogy nem könnyű tövisbokorban születni, de úgy tűnik a tövisek szerencsét hoztak a mi tölgyfánknek, ugyanis megóvták a kecskefogaktól. Így érhetett el mára Bădeș tölgyfájának törzse az 5,73 méteres vastagságot, lombjának a hossza a negyven métert, és nőhetett még egy négy emeletes tömbháznál is magasabbra, maga mögött hagyva mindent, ami ellenére tört.

Alatta haladt el a Nagyút, Viorean útjának a kettéágazása, amely a Bălava dombján vezetett fel és a Hársak útjával egyesült. Kora tavasztól késő őszig a büszke tölgy árnyékában tartottak pihenőt a vásárba igyekvő, vagy a beszolgáltatni való gabonát szállító szekeresek. Stroiești, Arcani, Stolojani, Brădiceni falvak lakói időztek a fa lombjainak árnyékában. Ez utóbbiak Constantin Căpitănescu erdején keresztül, a dombokon túlról érkeztek. A Tâlpășești múltját kutató Rușeț Gheorghe mesélte a tanító úrnak, hogy a fa koronája alatt pihent meg maga Tudor Vladimirescu is pandúrjainak társaságában, mielőtt Cornești-re, Moangă fogadójába ért volna. Ugyancsak a tölgy alatt időzött a nagy Constantin Brâncuși is.

1962-ben, a kollektivizáláskor letarolták Ilie Bădeș erdejét, csupán néhány fa menekült meg. A büszke tölgy mellett, amely a geodéziai pont szerepét töltötte be, hét roma gyűlt össze Tică Bălășoiu vezetésével, és ki akarták dönteni, de a tölgyfa talpon maradt, és ma is olyan délcegen magaslik, mint régen,

menedéket nyújt a tűző nap és az eső elől. Olyan, mint egy ember, aki sok mindenen keresztülment. Maga Ilie Bădeș apó a tölgy alatt aludt a forró nyári éjszakákon.

„Tanítsuk meg az embereket arra, hogy szeressék a fákat. Értékeljék és gondozzák, ahogyan gondozzák gyerekeiket és házaikat, szaporítsák, és úgy tekintsenek a fára, mint az aranyra, és fájjon a szívük, amikor vágják, mert minden fa egy ember. Jó, hogy vannak erdőtörvények, de legyenek embertörvények is. Mert nem nehéz kivágni egy fát, de nagyon nehéz az embert faragni. És az ember olyan, mint a fa: ha kiskorában elgöribül, bajosan egyenesedik ki.” – mondta Ioan Grigorescu.

Tehát ha a Târgu -Jiu – Motru országúton jársz, tekints jobbra Tămășești falu Motru felőli végénél, öt kilométer távolságra látni fogod Bădeș tölgyfájának Tălpășești fölé emelkedő hegyét – írja a fát versenybe nevező Negomireanu Ion.

<u>Város:</u>	Bălești község
<u>Utea:</u>	Tălpășești Balava falu
<u>Megye:</u>	Gorj
<u>Típus:</u>	Tölgy (Quercus robur)
<u>Életkor:</u>	300 év
<u>Kerület:</u>	5,73 m
<u>Magasság:</u>	40 m

XII. hely
477 szavazat

Slătioara Diófája

Duncan Ileana, Kolozsvár

Hetvenhét éves apám mondogatja, hogy „én már így értem, mindig ilyennek láttam” – írja a fát versenybe nevező Duncan Ileana. Hosszú a diófa története, de én csak annyit mondok, hogy a falu közepén áll, a főút és kis utca kereszteződésénél, annál a kis utcánál, amelyben én is, apámhoz és sok társamhoz hasonlóan felnőttem. Árnyékában kis patak folyik, ebből isznak a szomjas állatok.

Nem tudom mennyi a kerülete, mennyi a magassága, csak azt tudom, hogy ősszel nincs olyan arrajáró, aki ne hajolna le egyik szem dióért, és menne tovább elégedetten. És hiszem, hogy ezért van olyan bőséges termése minden esztendőben, mint az „Öregapó lánya, öreganyó lánya” című mesében a körtefának. És még valami: alatta találkoztak az asszonyok vasárnaponként, templomból hazafelé tartva, itt találkoztak a férfiak, s estefelé a fiatalok. Szabadtéri diszkónak képzelhetnénk, amely nem a zenétől volt hangos, hanem a falu ifjainak kacagásától és kurjongatásától.

De az időjárás, és az idei kegyetlen nyár megviselte, letört egy ág, majd még egy, és a szomszédok, attól tartva, hogy nehogy valakire rászakadjon, levágták még két-három ágát. Erre a sorsra jutott a falu diófája. Lehet, hogy elfáradt, lehet, hogy még állna, de nem hiszem, hogy sokáig ellen tudna állni a láncfűrésznek, amellyel az emberek féltükben fenyegetik.

Mitől való féltükben....? Talán három vagy négy nemzedéknyi gyermekkori emléktől félnek?

Város:	Slătioara
Utca:	Principală
Megye:	Máramaros
Típus:	Dió
Életkor:	150 év
Kerület:	1,15 - 1,20 m
Magasság:	35 - 40 m

A beküldött famatuzsálemek története mellett megcsonkított fák történeteit is neveztek. Ilyen az alexandriai megcsonkított tölgy esete is amelyet az ember átalakított ... nem is tudjuk mivé? Úgy gondoltuk ennek az esetnek is helye van ebben a kiadványban.

A Megkínzott Tölgy

Costel Curt

Amikor leírtam a címet, akkor jöttem rá, hogy valóban így lehet legjobban összefoglalni annak a tölgyfának a sorsát, amelyről írni akarok – fogalmaz a fát versenybe nevező – Ha ez a fa zsidó lett volna, akkor azt a felelőtlen (felelős) személyt, aki a megcsonkításáról és a

megkínzásáról döntött, valamint azokat az ember(telen)eket, akik ezt végrehajtották, SS-eknek minősítenék.

De szegény tölgy, nem tud szólni. És ezért nem lehet sem a tölgyek, sem a természet esetében holokausztról beszélni.

Az arrajárók sajnálkozva, vagy megvetéssel néznek rám, amikor a fát fényképezem, és egyikük kérdésére, hogy Miért fotózod, hé? Én is visszakérdek: Normálisnak tartod, amit tettek vele?

De lássuk csak az Alexandriát alapító Alexandru Dimitrie Ghica hős utódjának egynémely cselekedetét.

Az első csonkításra 2006 nyarán került sor, amikor a nemtörődömök meghirdették a fák kivágását, hogy ágaik ne eshessenek az autókra. Azóta Alexandria egyre szürkébb, eltűntek a zöld foltjai!

Kivágták (és 2007 nyarán folytatták) a nyárfákat, a fűzfákat,

mindent, válogatás nélkül. Látott valaki kidőlt tölgyet, vagy vihartépte tölgyfaágakat autókra esve?

A tölgyfa a szilárdság, a kitartás szimbóluma, nem tudja legyőzni egy vihar, a természet erőivel folytatott küzdelemtől nem fél. Ez a tölgy túlélte két világháborút, s ki tudja még

milyen borzalmakat, s végül a Barátság (Drujba) áldozata lett! Ugyanakkor csonkították meg egy százados platánt is, de az végül erőre kapott, és úgy-ahogy helyrejött.

Tehát az előjárók megkínóztak egy teljesen egészséges (látszik a vágások helyén, csonkítás után) több száz éves tölgyet, amely olyan zöld volt, mint egy erdő, nagy levelű, makkot termő, s most, amikor még sír, valószínűleg kifaragják belőle a város szimbólumát...

2007-ben ismét lefotóztam, amikor művészállvány vette körül (micsoda művészszív lehet!)

És az állvány...., vagyis a vesztőhely... nem, nem a művészé, nem is az előjáróé, hanem a tölgyé...!

Jönne, hogy sírjak. Fotókat küldtem az újságoknak de semmi reakció!

Ha mindez Németországban történik, milyen intézkedéseket hoznak... de mit mondok? Hogy történhetett volna mindez Németországban?

Az előkészületek, hogy egy élőlényt „emlékművé” változtassanak:

Befejezés helyett:

Teleorman neve a „deliorman” szóból származik, ami ma bolond erdőt jelentene.

Teleorman a legerdőtlenítettebb megye, területének kevesebb mint 5%-t borítja erdő (beleértve a majdnem az eltűnésig kigyérített erdőket, csakúgy mint a városok parkolóvá és beépített területté átminősített zöldövezeteit).

Sajnos, az erdők eltűntek Teleorman-ból. A bolondság viszont maradt. Nem lett volna jobb fordítva?

2008. január 21-én így nézett ki (karácsonyra, Jézus születésének ünnepére „leplezték le”).

Nagy megvalósítás: sikerült egy élőlényt karóvá változtatni!

Az Év fája 2010 versenyre benevezett fák listája

Sorsz.	Pályázó/Nevező neve	Helység	Megye	A fa faja	A fa népi neve
1	Acrișmăriței Nela	Bákó	Bákó	tölgy	Scărișoara-i tölgy
2	Acsinia Camelia	Tîrgu Neamț	Neamț	tölgy	
3	Agenția pentru Protecția Mediului Iași	Jászvásár	Iași	tölgy	Berthelot-i tölgy
4	Anda	Herkulesfürdő	Krassó-Szörény	kaliforniai óriásfenyő	
5	Andronie Elisabeta Maria	Pécska	Arad	tölgy	
6	Antiț Iulian Costică	Osești	Vaslui	nyár	
7	Argatu Alina	Roman	Neamț	tölgy	Egyesülés tölgye
8	Asociația Agroturistică Sâncraiu	Szentkirály	Kolozs	hárs	
9	"Asociația Dendro-ornamentală Anastasie Fătu - Ing. Dr. Lupu Ionel"	Jászvásár	Iași	körte	"Sticea körtefája Tatárok körtefája"
10	"Asociația Dendro-ornamentală Anastasie Fătu - Ing. Dr. Lupu Ionel"	Jászvásár	Iași	ezüst hárs	Eminescu hársfája
11	Asociația Nedeea Vâlceană	Brezoi	Vâlcea	bükk	Mädălina bükkje
12	Asociația Nedeea Vâlceană	Brezoi	Vâlcea	hárs	Mädălina hársfája
13	Asociația PROVIVERE	Szászrégen	Maros	tölgy	
14	Asociația Regiunea Cristuru Secuiesc	Székelykeresztúr	Hargita	hárs	
15	Asociația Regiunea Cristuru Secuiesc	Székelykeresztúr	Hargita	körte	
16	Asociația Ținutul Secuiesc Verde	Csíkszereda	Hargita	hárs	
17	"Balázs-Penszka Péter, Balázs Alexandru, Reisz Áron"	Csíkszereda	Hargita	tuja	
18	Barabas Mihaela	Bukarest		tuja	
19	Barceanu Ovidiu Marius	Galati	Galati	eperfa	
20	Bedő Albert	Kálnok	Kovácszna	tölgy	
21	Bobernac Lucia	Nagyszentmiklós	Temes	avokadó	
22	Böjte Annamária	Gyergyószentmiklós	Hargita	ezüstfenyő	
23	Botez Carmen	Roman	Neamț	tölgy	
24	Bratu Bogdan	Constanța	Constanța	cserje	
25	Cantemir Loredana	Jászvásár	Iași	gesztenye	Egyesülés gesztenyefája

Sorsz.	Pályázó/Nevező neve	Helység	Megye	A fa faja	A fa népi neve
26	Carmen Stănescu Școala Alexandru Popescu Telega	Câmpina	Prahova	bükk	
27	Chifor Vasile, dr.	Pécska	Arad	tölgy	
28	Cismas Gheorghe	Pankota	Arad	kaliforniai óriásfenyő	
29	Cleja Maria	Blaj	Fehér	tölgy	
30	Condescu Victoria	Strehaia	Mehedinti	szilva	A hála fája
31	Cotan Liviu	Constanța	Constanța	tölgy, kórisfa	
32	Curt Costel	Alexandria	Teleorman	tölgy	
33	Dumitru Daniel Marian	Roata de Jos	Giurgiu	tölgy	
34	Dunca Ileana	Cluj Napoca	Kolozs	dió	
35	Dutoiu Tonioara	Breaza	Prahova	bükk	
36	Enache Elena Mihaela	Mioveni	Argeș	páfrány fenyő	
37	Fundația Mihai Eminescu Trust	Segesvár	Maros	tölgy	
38	Fundația Mihai Eminescu Trust	Segesvár	Maros	tölgy	
49	Fundația Mihai Eminescu Trust	Segesvár	Maros	tölgy	
40	Gheorghe Cristina	Ploiesti	Prahova	nyár	
41	Grindean Ioana	Bukarest		magnólia	
42	Grup Școlar Baróti Szabó Dávid	Barót	Kovászna	fűz	
43	Grup Școlar Edmond Nicolau	Brăila	Brăila	tölgy	
44	Gudana Simona	Bukarest		tölgy	
45	Ignat Emil-Mihăiță	Bákó	Bákó	tölgy	
46	Ionita-Ciurez Sînziana	Bukarest		tölgy	
47	Ionitã Adrian	Bukarest		Princess fa	
48	"Kádár Tibor-Sándor , Szmolka Péter, Szócs Zoltán"	Nagybacon	Kovászna	fenyő	
49	Kids4Future	Mitrei	Călărăși	tölgy	
50	Kids4Future	Mitrei	Călărăși	ciprus	
51	Liceul Teoretic Jósika Miklós	Torda	Kolozs	nyár	
52	Liceul Teoretic Nicolae Jiga	Tenke	Bihar	tölgy	
53	Liteanu Tamara	Târgu Frumos	Iași	tölgy	Giurgesti-i tölgy
54	Lupu Florin	Jászvásár	Iași	hárs	Eminescu hársfája
55	Marneanu Maria	Nagykároly	Szatmár	platán	Márnai platán
56	Mitrache Diana	Petrozsény	Hunyad	tulipánfa	
57	Mocanu Horea	Cernavodă	Constanța	nyár	
58	Nagy B. Benedek	Csíkszereda	Harghita	tölgy	
59	Nagy Lehel	Szászrégen	Maros	tölgy	

Sorsz.	Pályázó/Nevező neve	Helység	Megye	A fa faja	A fa népi neve
60	Negomireanu Ion	Tg-Jiu	Gorj	tölgy	Bădeş tölgye
61	Pál Csaba	Gvergyóalfalu	Hargita	kóris	
62	Pál Csaba	Gvergyóalfalu	Hargita	kóris	
63	Paraschiva Eduard	Bukarest		tölgy	
64	Paul Alexandru	Roman	Neamţ	hárs	Eminescu hársfája
65	Paul Alexandru	Roman	Neamţ	tölgy	Roman-i Egyesülés tölgye
66	Petrache Alexandrina - Tanase Monica	Galaţi	Galaţi	selyem-fa	
67	Plastir Florin	Négyfalu	Brassó	platán	
68	Popa Daniela	Constanţa	Constanţa	török mogvoró	
69	Popa Ionel	Botoşani	Botoşani	tölgy	
70	Popa Naomi Dayana	Nehoiu	Buzău	sequoia sempervirens	
71	Popovici Iulian Alexandru	Constanta	Constanţa	pálmafa	
72	Primăria Calafindeşti (Rodica Leuciuc)	Calafindeşti	Suceava	hárs	
73	Radu George/DallArte srl	Manasia	Ialomiţa	platán	
74	Rusu Raluca	Suceava	Suceava	bükk	
75	Samu Pál Gyula	Szászrégen	Maros	tölgy	
76	Sárosy Katalin	Madéfalva	Hargita	tölgy	
77	Stancu Ioana	Bukarest		magnólia	
78	Serbănescu Mihai-Ion	Pucioasa	Dâmboviţa	Princess fa	
79	Tascu Crisitina	Jászvásár	Iaşi	hárs	Eminescu hársfája
80	Timár Éva	Csíkszereda	Hargita	nyár	
81	Tulpan Teodor	Nagyszeben	Szeben	fenyő	
82	Ūrzică Simona-Crisitna	Bukarest		platán	
83	Valea Cernei	Isverna	Mehedinţi	bánáti feketefenyő	
84	Vancea Oszkár	Sepsiszentgyörgy	Kovászna	dió	
85	Veress Grigore Dominic	Havad	Maros	tölgy	
86	White Wolf Club Montan Baia de Fier	Baia de Fier	Gorj	fekete fenyő	
87	Wittenberg Mihai	Kolozsvár	Kolozs	japán akác	